

สรุปประเด็นคำถามและข้อสงสัยที่อาจเกิดขึ้น
หรือที่พบในการสรรหากรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด วาระที่ ๑ - ๓

๑. ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ จะสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดได้หรือไม่

ตอบ ตามเจตนารมณ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม นั้น คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.) คือ กลุ่มผู้แทนของภาคประชาชน ที่เข้ามามีบทบาทในการสอดส่องการปฏิบัติงานของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันเป็นความพยายามในการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารบ้านเมืองทั้งในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น ฉะนั้น หากยินยอมให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการ ก.ธ.จ. ได้แล้ว ก็จะเท่ากับเป็นการยินยอมให้ผู้สอดส่องและผู้ถูกสอดส่องเป็นบุคคลเดียวกัน ซึ่งขัดกับหลัก Conflict of interest หรือหลักผลประโยชน์ทับซ้อน และยังเป็นการขัดกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและหลักธรรมาภิบาลอีกด้วย ซึ่งการยินยอมเช่นนั้น จะทำให้การสอดส่องการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ และไม่ต้องตามเจตนารมณ์ของระเบียบฯ

จากกรณีดังกล่าว ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้วินิจฉัยเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการ ก.ธ.จ. โดยอาศัยอำนาจตามระเบียบฯ ข้อ ๓๐ วินิจฉัยว่า เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของระเบียบฯ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการ ก.ธ.จ. ได้ และได้กำหนดไว้ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการสรรหากรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ว่า “ในการสรรหากรรมการผู้แทนภาคประชาสังคม ให้นายอำเภอตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครตามข้อ ๘ แห่งระเบียบฯ โดยผู้สมัครจะต้องไม่เป็นข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ” อย่างไรก็ตาม สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบฯ ในเรื่องดังกล่าวแล้ว

๒. กรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดได้รับค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่อย่างไรบ้าง

ตอบ เจตนารมณ์ของระเบียบฯ คือการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน โดยอาศัยจิตสาธารณะที่จะเข้ามาสอดส่องการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประกอบกับมาตรา ๕๕/๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีการกำหนดรายละเอียดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับจำนวน วิธีการสรรหา และการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. แต่มิได้บัญญัติให้ต้องมีการกำหนดเกี่ยวกับค่าตอบแทนของ ก.ธ.จ. ไว้ในระเบียบฯ ด้วยแต่อย่างใด

อย่างไรก็ดี ก.ธ.จ. ถือเป็น “คณะกรรมการ” ตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงได้รับเบี้ยประชุมในอัตรา ดังนี้ ประธาน ก.ธ.จ. ได้รับจำนวน ๒,๐๐๐ บาท และกรรมการได้รับจำนวน ๑,๖๐๐ บาท ต่อการประชุมหนึ่งครั้ง แม้ค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานจะไม่มากนัก แต่ประโยชน์ตอบแทนที่มีคุณค่ามากกว่าตัวเงิน ซึ่ง ก.ธ.จ. จะได้รับจากการปฏิบัติงาน ก็คือ ความเจริญสุภาพรของประเทศไทย และความภาคภูมิใจที่ตนเป็นส่วนหนึ่งของกลไกในการทำให้ประเทศไทยพัฒนา

๓. การที่ระเบียบฯ ข้อ ๘ (๑) กำหนดให้ผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นผู้แทนภาคประชาสังคม ต้องเป็นสมาชิกของกลุ่มประชาสังคมที่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนา ส่งเสริม หรืออนุรักษ์ ฟื้นฟูด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อมของชุมชนนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี นับถึงวันสมัครเข้ารับการสรรหา หรือเป็นบุคคลซึ่งเป็นที่ยอมรับจากประชาชนในชุมชนนั้นว่าเป็นผู้มีความรู้และความสามารถในด้านดังกล่าว นั้น จะเป็นการสร้างภาระให้แก่อำเภอในการหาผู้ที่เหมาะสมเพื่อสมัครเข้ารับการสรรหาหรือไม่

ตอบ เพื่อให้การพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการผู้แทนภาคประชาสังคม เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และไม่เป็นการทับซ้อนกับจังหวัดในการพิจารณาคุณสมบัติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติดังกล่าวไว้ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ว่า กรณีเป็นสมาชิกกลุ่มประชาสังคม ให้ผู้สมัครแนบหลักฐานการจดทะเบียน หรือหลักฐานอ้างอิงการเป็นกลุ่ม หรือองค์กรที่ผู้สมัครเป็นสมาชิก รวมทั้งหลักฐานการเป็นสมาชิกกลุ่มดังกล่าวติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี นับถึงวันสมัคร เช่น หนังสือรับรองจากประธานกลุ่ม รายงานการประชุมของกลุ่ม เป็นต้น กรณีเป็นบุคคลซึ่งเป็นที่ยอมรับจากประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน ให้ผู้สมัครแนบใบรับรองจากกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน หรือประธานชุมชน หรือประชาชนที่มีสัญชาติไทย ที่อยู่ในหมู่บ้านหรือชุมชน อายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ในวันรับรอง จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕ คน ลงลายมือชื่อรับรองว่า เป็นบุคคลซึ่งเป็นที่ยอมรับหรือเป็นผู้มีความรู้ความสามารถดังกล่าวจริง ไว้ในใบสมัครเข้ารับการสรรหาผู้แทนภาคประชาสังคม เป็นกรรมการ ก.ธ.จ.

๔. การพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการ ก.ธ.จ. ตามระเบียบฯ ข้อ ๘ (๓) ข้อความว่า “ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ...” นั้น การได้รับโทษจำคุกจะรวมถึงการที่ศาลมีคำพิพากษาให้รอลงอาญาด้วยหรือไม่ ประกอบกับหากมีการนิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำความผิดที่ได้รับโทษจำคุกดังกล่าว ผู้ที่ได้รับการนิรโทษกรรม จะถือว่ามีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบฯ ข้อ ๘ (๓) หรือไม่ อย่างไร

ตอบ การได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หมายถึง การได้รับโทษให้จำคุกในเรือนจำจริง ๆ ตามคำพิพากษาอันถึงที่สุดของศาล ดังนั้น หากบุคคลใดเพียงแต่ถูกศาลมีคำสั่งให้รอลงอาญาไว้สำหรับความผิดที่ศาลลงโทษถึงจำคุก บุคคลนั้นจึงยังไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๘ (๓) แห่งระเบียบฯ

กรณีบุคคลซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่ากระทำความผิดและมีโทษถึงจำคุก หรือรับโทษจำคุกอยู่ แต่ได้รับการนิรโทษกรรมโดยผลของกฎหมายซึ่งตราขึ้นเพื่อนิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำความผิดต่าง ๆ กรณีต้องเป็นไปตามที่กฎหมายนั้นกำหนด กล่าวคือ หากกฎหมายใดบัญญัติไว้โดยชัดแจ้งให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีความผิดก็ดี หรือให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อนก็ดี บุคคลดังกล่าวก็สามารถสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการ ก.ธ.จ. ได้ โดยไม่ถือว่ามีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๘ (๓) แห่งระเบียบฯ

๕. กรณีอำเภอที่ไม่มีผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นผู้แทนภาคประชาสังคมของอำเภอ หรือมีผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเพียงคนเดียวหรือสองคน อำเภอต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ ระเบียบฯ ข้อ ๗ ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของอำเภอในการสรรหาผู้แทนภาคประชาสังคมของอำเภอ ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าว อำเภอต้องมีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครอย่างทั่วถึงครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตอำเภอ มีการประสานงานเพื่อชักชวน และขอความร่วมมือจากประชาชนในอำเภอของท่านให้มาสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นผู้แทนภาคประชาสังคมของอำเภอ

กรณีมีผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นผู้แทนภาคประชาสังคมเพียงคนเดียว บุคคลดังกล่าว ก็ย่อมถือเป็นผู้แทนภาคประชาสังคมของอำเภอ นั้นโดยปริยาย โดยอำเภอไม่จำเป็นต้องจัดให้มีการประชุม เพื่อเลือกกันเองแต่อย่างใด แต่หากกรณีมีผู้สมัครเข้ารับการสรรหา ๒ คน ให้อำเภอจัดให้ผู้สมัครดังกล่าวจับสลาก เพื่อให้ได้ผู้แทนภาคประชาสังคมของอำเภอ โดยไม่จำเป็นต้องให้ผู้สมัครลงคะแนนเพื่อเลือกกันเองก่อน

๖. กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล แจ้งต่ออำเภอว่า ไม่ประสงค์ จะส่งผู้แทนเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น อำเภอควรต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ อำเภอควรชี้แจงไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ที่แจ้งความประสงค์จะไม่ส่งผู้แทนเข้ารับการสรรหาว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหาร ส่วนตำบล ในฐานะเป็นหน่วยงานทางปกครองของรัฐในระดับท้องถิ่น มีความผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อระเบียบฯ ฉบับนี้ได้ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ มาตรา ๕๕/๑ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว จึงมีความผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบฯ

ทั้งนี้ ระเบียบฯ ข้อ ๓๓ ได้กำหนดให้ หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของ ก.ธ.จ. อีกทั้ง โดยเจตนารมณ์ของระเบียบฯ ผู้แทนสมาชิกสภา ท้องถิ่นของอำเภอ นั้น มาจากการเลือกกันเองของผู้แทนในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งที่มีในอำเภอ ซึ่งเป็นการเน้นการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคประชาชนทั้งหมดที่มีในพื้นที่ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีหน้าที่ในการส่งผู้แทนเข้าร่วมในการสรรหาตามระเบียบฯ กำหนด

๗. สมาชิกสภาท้องถิ่นที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาท้องถิ่น ตามประกาศคณะรักษาความสงบ แห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่องการได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เป็นการชั่วคราว และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ เรื่องการได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว สามารถสมัครเข้ารับการสรรหาเป็น กรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นได้หรือไม่

ตอบ ตามประกาศและคำสั่งดังกล่าว กำหนดให้สมาชิกสภาท้องถิ่นที่ครบวาระการดำรงตำแหน่ง การเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นนั้น ยังคงอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จึงทำให้มีคุณสมบัติในการสมัครเข้ารับ การสรรหาเป็นกรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นได้

๘. ในการลงคะแนนเพื่อเลือกกันเองนั้น ต้องจัดให้มีการลงคะแนนโดยเปิดเผยหรือโดยวิธีลับ

ตอบ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการสรรหากรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ได้กำหนดเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวไว้ว่า “การลงคะแนนเพื่อเลือกกันเองของผู้แทน ภาคประชาสังคม ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน ในระดับอำเภอหรือจังหวัด จะกระทำ โดยเปิดเผยหรือโดยวิธีลับก็ได้ แล้วแต่มติของที่ประชุม”

๙. กรณีมีบุคคลได้คะแนนเท่ากันในการประชุมเพื่อเลือกกันเอง ก่อนจัดให้ผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันจับสลากเพื่อให้ได้ผู้แทนหรือกรรมการนั้น จำเป็นหรือไม่ ที่จะต้องจัดให้ผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันดังกล่าวจับสลากกันเสียก่อนว่า บุคคลใดจะเป็นผู้ทำการจับสลากก่อน

ตอบ เนื่องจากระเบียบฯ ไม่ได้กำหนดเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวไว้โดยแจ้งชัด ในทางปฏิบัติจึงแล้วแต่มติของที่ประชุม

๑๐. ในการลงคะแนนเพื่อเลือกกันเองตามระเบียบฯ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ หากผู้เข้าประชุมลงคะแนนเลือกผู้เข้าประชุมเพียงหนึ่งชื่อหรือเกินกว่าสองชื่อ ผลจะเป็นอย่างไร

ตอบ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการสรรหากรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ กำหนดเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวไว้ว่า “หากผู้เข้าร่วมประชุมลงคะแนนเพื่อเลือกกันเองโดยไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ เช่น ลงคะแนนเลือกผู้เข้าประชุมเพียงหนึ่งชื่อหรือเกินกว่าสองชื่อ ให้การลงคะแนนเฉพาะส่วนของผู้นั้นเสียไป และไม่อาจนำคะแนนดังกล่าวนับรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของคะแนนเพื่อกำหนดตัวผู้ที่ได้รับเลือกเป็นผู้แทนหรือกรรมการ และนำไปเรียงลำดับรายชื่อของผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อสำรองได้”

๑๑. กรณีบุคคลที่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อสำรองแต่ไม่ได้รับการเลื่อนรายชื่อเพื่อดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการภายในรอบวาระการดำรงตำแหน่ง ต่อมา เมื่อกรรมการชุดเดิมดำรงตำแหน่งครบวาระ และมีการสรรหากรรมการชุดใหม่ บุคคลดังกล่าวยังคงเป็นผู้ที่ได้คะแนนในลำดับถัดจากผู้ที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการ และมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อสำรองอีกเช่นเดิม จะถือว่าบุคคลดังกล่าวได้รับการสรรหาเป็นกรรมการ ก.ธ.จ. ติดต่อกันสองวาระ และห้ามดำรงตำแหน่งกรรมการ ก.ธ.จ. ในวาระถัดไป ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๘ วรคหนึ่ง หรือไม่

ตอบ การมีรายชื่อในบัญชีรายชื่อสำรองไม่ได้ทำให้บุคคลดังกล่าวมีสถานะเป็นกรรมการ ดังนั้นทุกครั้งที่ได้รับการระบุชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อสำรองจึงไม่อาจนับในแต่ละครั้งนั้นเป็น ๑ วาระได้ จากกรณีข้างต้น บุคคลดังกล่าวจึงไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบฯ ข้อ ๑๘ วรคหนึ่ง ที่กำหนดว่า กรรมการ ก.ธ.จ. จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

๑๒. การสรรหากรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด และสมาคมการค้าในเขตจังหวัด จะต้องแจ้งรายชื่อผู้แทนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดจำนวนกี่คน

ตอบ ระเบียบฯ ข้อ ๑๔ กำหนดให้ประธานหอการค้าจังหวัดและประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดที่มีในเขตจังหวัดจัดประชุมสมาชิกเพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนหอการค้าจังหวัดห้าคน และผู้แทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัดห้าคน ในกรณีที่มิมีสมาคมการค้าในเขตจังหวัด ให้นายกสมาคมการค้าที่ประสงค์จะส่งผู้แทนเข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนจัดประชุมสมาชิกเพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนสมาคมการค้าแห่งละสามคน ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงต้องดำเนินการให้เป็นไปตามนัยระเบียบดังกล่าว

๑๓. ประธานหอการค้าจังหวัดหรือประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดหรือนายกสมาคมการค้ามีสิทธิเป็นกรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนได้หรือไม่

ตอบ ประธานหอการค้าจังหวัด หรือประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด หรือนายกสมาคมการค้า หากมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบฯ ข้อ ๑๕ ก็สามารถได้รับการเลือกเป็นผู้แทนเข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนได้

๑๔. การจัดประชุมเพื่อเลือกกันเองของสมาชิกหอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด และสมาคมการค้าในเขตจังหวัด มีวิธีการประชุมกันอย่างไร

ตอบ ระเบียบฯ ข้อ ๑๔ กำหนดให้ประธานหอการค้าจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด และนายกสมาคมการค้า จัดประชุมสมาชิกเพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้แทนตามจำนวนที่กำหนด ดังนั้น วิธีการประชุมสมาชิกจะเป็นอย่างไร ก็อยู่ในดุลพินิจของประธานหอการค้าจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด และนายกสมาคมการค้าที่จะดำเนินการ เพียงแต่ในทางปฏิบัติต้องแจ้งให้สมาชิกทุกคนได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการประชุม และกำหนดวัน เวลาการประชุม ทั้งนี้ ระเบียบฯ ไม่ได้กำหนดให้ต้องจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี หรือประชุมวิสามัญแต่อย่างใด

๑๕. การจัดประชุมเพื่อเลือกกันเองของผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนทั้งสามประเภทในระดับจังหวัด จะมีวิธีการเลือกกันเองอย่างไรเพื่อให้ได้ผู้แทนครบทุกประเภท และหากจังหวัดที่มีผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนได้สี่คนหรือจังหวัดที่ไม่มีสภาอุตสาหกรรมจังหวัด หรือไม่มีสมาคมการค้า หรือมีสมาคมการค้าแต่ไม่ประสงค์จะส่งผู้แทนเข้ารับการคัดเลือก จะมีวิธีการเลือกกันเองอย่างไร

ตอบ ระเบียบฯ ข้อ ๑๖ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดประชุมผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนทั้งสามประเภทร่วมกัน โดยให้ผู้แทนคนหนึ่งลงคะแนนเลือกเฉพาะผู้แทนที่อยู่ในประเภทเดียวกัน ให้ได้ผู้แทนประเภทละหนึ่งคน หากจังหวัดใดมีผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนได้สี่คน ให้ผู้แทนทุกคนลงคะแนนเพื่อเลือกกันเองจากผู้แทนทุกประเภทร่วมกัน ให้ได้ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน

ในกรณีที่จังหวัดไม่มีสภาอุตสาหกรรมจังหวัด หรือไม่มีสมาคมการค้า หรือมีสมาคมการค้าแต่ไม่ประสงค์จะส่งผู้แทนเข้ารับการคัดเลือก ให้ผู้แทนลงคะแนนเลือกเฉพาะผู้แทนในประเภทเดียวกัน ให้ได้กรรมการผู้แทนประเภทละหนึ่งคนก่อน แล้วจึงให้ผู้แทนทุกคนลงคะแนนเพื่อเลือกกันเองจากผู้แทนทุกประเภทร่วมกัน ให้ได้ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนเพิ่มขึ้นตามจำนวนกรรมการที่พึงมีของจังหวัดนั้น

๑๖. ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการสรรหากรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ที่กำหนดให้จังหวัดและอำเภอควรดำเนินการสรรหาให้เป็นไปตามปฏิทินการสรรหากรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำขึ้น หมายความว่าอย่างไร

ตอบ ปฏิทินการสรรหา ที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำขึ้นนั้น เป็นเพียงตัวอย่างของการกำหนดระยะเวลาเพื่อให้การปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของการสรรหามีความเหมาะสมและสามารถดำเนินการสรรหาได้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน ตามที่ระเบียบฯ ข้อ ๒๑ กำหนด ซึ่งอำเภอและจังหวัดย่อมสามารถปรับเปลี่ยนระยะเวลาให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติงานของแต่ละอำเภอและจังหวัดได้ แต่ควรอยู่

ในกรอบระยะเวลาที่กำหนด ตัวอย่างเช่น การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นผู้แทนภาคประชาสังคมของอำเภอ ซึ่งตามปฏิทินการดำเนินการสรรหากรรมการ ก.ธ.จ. หมายเลข ๑ ในข้อ ๒ และข้อ ๓ กำหนดให้ นายอำเภอตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครและปิดประกาศรายชื่อผู้สมัครที่มีคุณสมบัติครบถ้วนภายใน ๕ วัน พร้อมทั้งแจ้งกำหนดนัดประชุมในระดับอำเภอ หากอำเภอไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติและปิดประกาศได้ในเวลาที่กำหนด อำเภอก็สามารถปรับขยายระยะเวลาดังกล่าว เพื่อให้เกิดความเหมาะสมได้ แต่ควรดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๓ วัน ตามระยะเวลาที่กำหนดในปฏิทิน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ภายใต้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ก.ธ.จ. ได้มีการกำหนดให้ผู้สมัครรับรองคุณสมบัติของตนเองเป็นเบื้องต้นอยู่แล้ว ซึ่งถือเป็นการบรรเทาภาระของอำเภอในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการสรรหาอีกทางหนึ่ง

๑๗. ระเบียบฯ ข้อ ๑๘ กำหนดให้กรรมการ ก.ธ.จ. มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี นับแต่วันทีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีลงนามรับรองรายชื่อกรรมการเป็นรายจังหวัด กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการสรรหาอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ ดังนั้น ในการสรรหา ก.ธ.จ. ในวาระที่สี่จะมีกรรมการจำนวนหนึ่งที่ยังดำรงตำแหน่งติดต่อกันสองวาระ ทำให้ในวาระถัดไปไม่สามารถสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการ ก.ธ.จ. ได้ ในการนี้ จังหวัดและอำเภอ ควรดำเนินการเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติดังกล่าวอย่างไร

ตอบ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้จัดทำระบบฐานข้อมูลคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับจังหวัด อำเภอ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถตรวจสอบคุณสมบัติเพื่อประกอบการสรรหากรรมการ ก.ธ.จ. ได้ที่เว็บไซต์ www.ggc.opm.go.th

๑๘. ด้วยรัฐบาลได้กำหนดมาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน โดยให้ทุกส่วนราชการไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้จากประชาชนที่มารับบริการจากหน่วยงานราชการ เช่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน ฯลฯ กรณีนี้ เมื่อมีการสรรหากรรมการ ก.ธ.จ. ผู้สมัครเข้ารับการสรรหาจะต้องแนบสำเนาเอกสารดังกล่าวให้แก่อำเภอหรือจังหวัดหรือไม่ อย่างไร

ตอบ มาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการ ออกให้จากประชาชน) เป็นมติคณะรัฐมนตรีที่หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยต้องปฏิบัติตาม อย่างไรก็ตาม ผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการ ก.ธ.จ. จะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตรงตามที่ระเบียบฯ กำหนด ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนบ้าน เพื่อระบุตัวตน สัญชาติ อายุ และภูมิลำเนา ของผู้สมัคร ดังนั้น ในการสรรหากรรมการ ก.ธ.จ. จังหวัดและอำเภอในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการสรรหาตามระเบียบฯ จึงต้องดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวเพื่อให้ได้มาซึ่งเอกสารบัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนบ้าน เพื่อใช้ในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร และส่งสำเนาเอกสารดังกล่าวของผู้ได้รับการสรรหาเป็นกรรมการ ก.ธ.จ. พร้อมรับรองความถูกต้อง ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีรับรองรายชื่อกรรมการต่อไป
